

**СУРГУУЛИЙН ОРЧНЫ ЭРҮҮЛ МЭНД, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН
ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2026 оны 03 дугаар
сарын 31-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн М.Ганхүлэг

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Т.Мөнхсайхан, М.Мандхай, Л.Энх-Амгалан нараас 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Сургуулийн орчны эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хороо 2026 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын зорилтыг хангах, хүүхдийн эрүүл аюулгүй орчинд сурч боловсрох боломжийг бүрдүүлэх, суралцагчдын эрүүл мэнд, зан үйл, сургуулийн орчныг төрөөс анхаарах хэрэгцээ шаардлагыг үндэслэн хуулийн төслийг боловсруулсан бөгөөд хуулийн төслийг баталснаар сургуулийн орчинд суралцагчийн эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих, аюулгүй орчинд сурч боловсрох нөхцөлийг бүрдүүлэх, эрүүл зан үйлийг төлөвшүүлэх, аливаа өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавихтай холбогдсон эрх зүйн зохицуулалт боловсронгуй болох нөхцөл бүрдэнэ гэж үзсэн байна.

Хуулийн төсөлд сургуулийн орчинд эрүүл мэндийн тогтолцоог бий болгох, сургуулиар дамжуулан суралцагчийн эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих үйл ажиллагааг тогтмол хэрэгжүүлэх, сургуулийн орчны аюулгүй байдлыг хангах зохицуулалтыг тусгажээ.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 04 дүгээр хавсралтаар батлагдсан Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийх аргачлалыг баримтлан Сургуулийн орчны эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг баталснаар улсын төсөвт 16,201,908,595 /арван зургаан тэрбум хоёр зуун нэгэн сая есөн зуун найман мянга таван зуун ерэн тав/ төгрөгийн зардал шинээр үүснэ гэж хууль санаачлагчид үзжээ.

Хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим хуудаст байршуулж иргэд, олон нийтийн санал авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар, О.Саранчулуун нар хуулийн төсөл нь хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа эрх зүйн зохицуулалттай хэрхэн уялдсан талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганмаа, М.Ганхүлэг нар бие даасан хуультай байхын хэрэгцээ шаардлага бий эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар, Ж.Галбадрах, Х.Болормаа нар шинээр бий болж байгаа чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой

зардлын тооцоо хийсэн эсэх, санхүүжилт, төсөвт үүсэх ачааллын талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Рэгдэл, Ж.Галбадрах нар сургуулийн орчинд тавигдах нэмэлт шаардлага нь сөрөг үр дагавар үүсгэх эрсдэлтэй эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Галбадрах, М.Ганхүлэг, Б.Хэрлэн нар хуулийн үйлчлэлд хамаарах бусад түвшний сургалтын байгууллагын талаар асуулт асууж, хариулт авсан.

Түүнчлэн Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганмаа бусад хуулиар зохицуулсан харилцааг дахин бие даасан хуулиар зохицуулах нь хуулийн давхардал үүсгэсэн эсэхэд судалгаа хийсэн эсэх, зардал үр өгөөжийн харьцааг бодитой үнэлсэн эсэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Рэгдэл сургуулийн орчны болон хүнсний эрүүл ахуйн харилцааг дэлгэрэнгүй зохицуулах боломжтой эсэх, мөн хяналт шалгалт, төлөвлөлт хариуцсан субъектийн ялгааны талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн О.Саранчулуун дотуур байрны асуудлыг хэрхэн тусгасан талаар, хүүхэд хамгааллын тогтолцоо, хамтарсан багийн үйл ажиллагааг хэрхэн сайжруулах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Бум-Очир үе тэнгийн дээрэлхэлтийг зохицуулсан зохицуулалт бий эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Галбадрах сургалтын орчны норм, норматив, стандартыг хангах асуудлыг хэрхэн тусгасан талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Найдалаа суралцагчид ногдох хувьсах зардлын бүрэлдэхүүнд үзлэг, шинжилгээний зардал багтсан эсэх талаар, мөн сургуулийн захиралд шинээр бий болж байгаа нэмэлт чиг үүрэг оновчтой эсэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн М.Ганхүлэг дархлаажуулалтын хяналттай холбоотой зохицуулалтыг нэмж оруулах боломжтой эсэх, хүүхдийн дасгал хөдөлгөөн, урьдчилан сэргийлэлтийг дэмжсэн зохицуулалтын талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Болормаа хууль хэрэгжсэнээр 5 жилийн дараа гарах бодит үр дүн, өөрчлөлтийг хэрхэн харж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Хэрлэн сэтгэл зүйн эрүүл мэндийг хамгаалах зохицуулалт тусгагдсан эсэх талаар тус тус асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганмаа давхардал үүсгэсэн зохицуулалтыг засах, мөн шинжлэх ухаанд суурилсан тооцоо судалгаатай, үнэн зөв мэдээлэлд үндэслэн зардал үр өгөөжийн харьцааг бодитой нарийвчилж тооцох, хуулийн төсөл батлагдсанаар сургалтын байгууллагын үйл ажиллагаанд ачаалал нэмэгдэх тул санхүүжилтийн бодит дэмжлэг үзүүлэх шаардлагатай талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Рэгдэл хуулийн агуулгыг хүүхдийг эрүүл байлгах асуудлын суурь болсон анги дүүргэлтэд чиглүүлэх, сургуулийн орчинд үе тэнгийн дээрэлхэлтээс сэргийлэх боломжийг бүрдүүлсэн зохицуулалт тусгах, түүнчлэн хуулийн төслийн давхардал, хийдэл зөрчлийг хиймэл оюун ухааны платформыг ашиглан хийх шаардлагатай байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Найдалаа тус хуулийн төсөл нь салбар дагнасан хандлагыг халахад нөлөөтэй, иймд хуулийн зохицуулалтыг оновчтой болгох замаар давхардал, хийдлийг арилгах шаардлагатай талаар тус тус санал хэлсэн.

Сургуулийн орчны эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын тухай хуулийн төслийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 72.2 хувийн саналаар, хамт өргөн мэдүүлсэн Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 77.8 хувийн саналаар, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 77.8 хувийн саналаар, Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 77.8 хувийн саналаар тус тус үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Сургуулийн орчны эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцсэн талаарх Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН
БОДЛОГЫН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Б.НАЙДАЛАА